

Μας αφορούν οι Ανθρωπιστικές και Κοινωνικές Επιστήμες;

Άνθρωποι
Θεσμοί
Δημοκρατία
Κοινωνία

27-28
Μαρτίου
2025

Διημερίδα

Επιστημονική Επιτροπή

Κώστας Γαβρόγλου

Ομότιμος Καθηγητής Ιστορίας των Επιστημών,
Τμήμα Ιστορίας & Φιλοσοφίας της Επιστήμης,
ΕΚΠΑ – Ιδρυτικό Μέλος Κέντρου Έρευνας
για τις Ανθρωπιστικές Επιστήμες (ΚΕΑΕ)

Άντα Διάλλα

Καθηγήτρια Νεότερης και Σύγχρονης
Ευρωπαϊκής Ιστορίας, Τμήμα Θεωρίας
και Ιστορίας της Τέχνης, Ανωτάτη Σχολή Καλών
Τεχνών – Πρόεδρος Δ.Σ. Κέντρου Έρευνας
για τις Ανθρωπιστικές Επιστήμες (ΚΕΑΕ)

Δήμος Σπαθάρης

Καθηγητής Τομέα Κλασικών Σπουδών,
Τμήμα Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης –
ΚΕΜΕ-ΠΚ

Μαρίνα Τζακώστα

Καθηγήτρια στο Τμήμα Προσχολικής
Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Κρήτης –
Εκπρόσωπος της Σχολής Επιστημών Αγωγής
στο ΚΕΜΕ-ΠΚ

Γραμματεία

Αθηνά Μποζίκα Γραμματέας ΚΕΑΕ,
Ερευνήτρια – ΥΔ Ιστορίας του Βιβλίου, ΕΚΠΑ
abozika@rhumanities.gr

Τα τελευταία χρόνια οι κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες έχουν επιδείξει αξιοσημείωτες παρεμβάσεις σε πολλούς τομείς, έχουν ενισχυθεί οι διεπιστημονικές προσεγγίσεις, έχουν θεσμοθετηθεί οι συζητήσεις ανάμεσα στις κοινότητες διαφορετικών ειδικοτήτων, έχουν αναδειχθεί νέα πεδία μελέτης όπως και η κριτική επανεξέταση πολλών πτυχών «παραδοσιακών» θεμάτων. Παρόλα αυτά οι ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες αντιμετωπίζονται ολοένα και πιο απαξιωτικά από τις ηγεμονικές δυνάμεις των περισσότερων δυτικών κοινωνιών. Η απαξίωση αυτή σχετίζεται με την σημασία που αποδίδεται σήμερα στις δεξιότητες και την καινοτομία έναντι της κριτικής σκέψης. Αν αυτή η κατάσταση συνεχιστεί– και δεν αναφερόμαστε αποκλειστικά στην ολοένα μειούμενη χρηματοδότηση τους– η υποχώρηση και, τελικά, η ακύρωση των ανθρωπιστικών και των κοινωνικών επιστημών θα γίνει μία πραγματικότητα με ολέθριες συνέπειες για τις κοινωνίες μας. Στη χώρα μας, την κατάσταση αυτή την βιώνουν όσοι και όσες ασχολούνται με αυτές τις επιστήμες, κυρίως, όμως, οι νέες και νέοι ερευνητές την συμβολή των οποίων στη διδασκαλία, έρευνα και επαγγελματική προοπτική, πεισματικά αρνείται η πολιτεία. Η διημερίδα που διοργανώνουν από κοινού το ΚΕΑΕ και το ΚΕΜΕ-ΠΚ έχει ως στόχο να αναδείξει τις αιτίες και τις συνέπειες αυτής της απειλής, να εντοπίσει τους λόγους εκείνους που καθιστούν αναγκαία την ανάσχεσή της και να συζητήσει πιθανές προτάσεις για το μέλλον.

Η χώρα μας διαθέτει σήμερα ένα πρωτόγνωρο δυναμικό νέων ερευνητών και ερευνητριών που χαρακτηρίζεται από εντυπωσιακή επιστημονική παραγωγή, φαντασία και εξωστρέφεια. Στην διημερίδα θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα άτομα αυτά. Η επαγγελματική εξάρτησή τους από ερευνητικά προγράμματα μέσω της καθιέρωσης νέων χρηματοδοτικών πρακτικών και ο συνεχώς συρρικνούμενος αριθμός νέων θέσεων στα πανεπιστήμια, σε ερευνητικά κέντρα, στην εκπαίδευση και σε δημόσιους οργανισμούς οδηγεί στον αποκλεισμό ενός επιστημονικού δυναμικού με τεράστιες δυνατότητες προσφοράς στην εκπαίδευση, στην έρευνα, και στη συγκρότηση ενός σύγχρονου κρατικού μηχανισμού.

Τα προβλήματα αυτά –αν και όχι με την ίδια ένταση που τα βιώνουμε εδώ– παρατηρούνται σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες, και η όποια συζήτηση σχετικά με αυτά ή απόπειρα αντιμετώπισής τους πρέπει να πάρει υπόψη και το ευρωπαϊκό πλαίσιο.

Η διημερίδα θα αναδείξει επίσης πώς οι πρακτικές αξιολόγησης του παραγόμενου ερευνητικού έργου λειτουργούν ως μια αυτοεκπληρούμενη προφητεία για την περαιτέρω απαξίωση των ίδιων των αξιών που καλλιεργούν και πραγματεύονται οι ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες. Ένας επιπλέον στόχος της διημερίδας είναι να παρουσιαστούν και να συζητηθούν ποσοτικά στοιχεία σχετικά με τον αριθμό των νέων ερευνητών, τις υπάρχουσες θέσεις και τις χρηματοδοτήσεις. Τέλος, θέλουμε να διερευνήσουμε τους τρόπους με τους οποίους η ψηφιακή συνθήκη οδηγεί στον μετασχηματισμό των ερευνητικών πεδίων των ανθρωπιστικών και κοινωνικών επιστημών.

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ:

Κέντρο Ερευνών & Μελετών του Πανεπιστημίου Κρήτης
ΚΕΜΕ-ΠΚ
για τις Ανθρωπιστικές, τις Κοινωνικές & τις Επιστήμες της Αγωγής

ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ
για τις ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ
ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ